ROYAUME DE BELGIQUE.

AVIS DU CONSEIL D'ETAT.

Le CONSEIL D'ETAT, section de législation, première chambre des vacations, saisi par le Premier Ministre, le 3 août 1964, d'une demande d'avis sur un projet d'arrêté royal "relatif au financement de programmes de recherche fondamentale collective", a donné le 20 août 1964 l'avis suivant :

KONINKRIJK BELGIE.

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE.

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, eerste vacantiekamer, de 3e augustus 1964 door de Eerste Minister verzocht hem van advies te dienen over een ontwerp van koninklijk besluit "betreffende de financiering van programma's van collectief fundamenteel wetenschappelijk onderzoek", heeft de 20e augustus 1964 het volgend advies gegeven :

Le projet tend à mettre sur pied un nouveau système de répartition des crédits destinés à financer la recherche scientifique fondamentale collective.

Les dispositions relatives au financement des programmes dus à l'initiative ministérielle ne soulèvent pas d'observation.

Il n'en est pas de même des dispositions du chapitre III organisant le financement des programmes dus à l'initiative des chercheurs.

Ce chapitre prévoit le versement au Fonds national de la recherche scientifique des subventions allouées pour ces programmes, mais il lui impose la création d'organismes nouveaux distincts et indépendants du conseil d'administration auquel ils se substitueront pour "la gestion" de ces fonds (article 5), c'est-à-dire pour l'octroi d'une aide financière aux promoteurs de programmes (article 10).

Par ailleurs, le projet permet au Ministre compétent, sur recours du commissaire du Gouvernement, de substituer sa décision à celle du comité de gestion lorsqu'il estime qu'elle est contraire "à la loi, à l'intérêt général ou aux dispositions du présent arrêté et de ses arrêtés d'exécution" (article 11).

Le Fonds national de la recherche scientifique est un établissement d'utilité publique créé conformément à la loi du 27 juin 1921. C'est donc une personne morale de droit privé.

.../...

Aucune disposition légale ne permet au Roi de lui imposer les obligations ci-dessus et de restreindre les attributions que les organes du Fonds tiennent de la loi et des statuts.

D'autre part, le Fonds national de la recherche scientifique ne pourrait accepter de se soumettre aux règles énoncées plus haut que dans la mesure où elles ne seraient contraires ni à la loi, ni à ses statuts.

Or, il suffit de constater que les statuts du Fonds national ne permettent pas au conseil d'administration de renoncer à une partie de ses pouvoirs ou de les déléguer pour en conclure que le projet n'a pas de fondement légal.

Les observations ci-dessus valent "a fortiori" pour l'article 16.

Het ontwerp strekt ertoe, een nieuwe regeling tot stand te brengen voor het omslaan van de kredieten tot financiering van het collectief fundamenteel wetenschappelijk onderzoek.

Bij de bepalingen over de financiering van de programma's die aan het ministerieel initiatief te danken zijn, zijn geen opmerkingen te maken.

Dit is niet zo voor de bepalingen van het hoofdstuk III, waarin de financiering van de programma's die aan het initiatief van vorsers te danken zijn, geregeld wordt.

Dit hoofdstuk stelt, dat de toelagen voor die programma's aan het Nationaal Fonds van het wetenschappelijk onderzoek worden gestort, maar verplicht dat Fonds nieuwe instellingen op te richten, die onderscheiden en onafhankelijk zijn van de raad van beheer, in wiens plaats zij zullen treden voor "het beheer" van die fondsen (artikel 5), dit is voor de toekenning van een financiële steun aan de promotors van programma's (artikel 10).

Voorts staat het ontwerp de bevoegde Minister toe, na beroep van de Regeringscommissaris, zijn beslissing in de plaats te stellen van die van het beheerscomité wanneer hij ze in strijd acht "met de wet, het algemeen belang of de bepalingen van dit besluit en van zijn uitvoeringsbesluiten" (artikel 11).

.../...

Het Nationaal Fonds van het wetenschappelijk onderzoek is een instelling van openbaar nut, opgericht overeenkomstig de wet van 27 juni 1921. Het is derhalve een privaatrechtelijk rechtspersoon.

Geen wetsbepaling staat de Koning toe, dat Fonds de evengenoemde verplichtingen op te leggen en de bevoegdheden welke de organen van het Fonds aan de wet en de statuten ontlenen, te beperken.

Anderdeels zou het Nationaal Fonds van het wetenschappelijk onderzoek zich alleen aan de hiervoren genoemde regelen mogen onderwerpen voor zover deze noch met de wet, noch met zijn statuten strijden.

Het is voldoende vast te stellen, dat de statuten van het Nationaal Fonds de raad van beheer niet toestaan afstand te doen van een gedeelte van zijn bevoegdheden of deze over te dragen, om te concluderen dat het ontwerp geen rechtsgrond heeft.

Al deze opmerkingen gelden "a fortiori" voor artikel 16.

La chambre était composée de		De kamer was samengesteld uit	
Messieurs : G.HOLOYE,		conseiller d'Etat,	président,
de Heren :		staatsraad,	voorzitter,
	H.ADRIAENS,	conseillers d'Etat,	
Madame :	G.CISELET,	staatsraden,	
Mevrouw :			
Messieurs :	R.de RYKE,	assesseurs de la section de législation,	
de Heren :	R.PIRSON,	bijzitters van de afdeling wetgeving,	
Madame :	J.DE KOSTER,	greffier adjoint,	greffier.
Mevrouw :		adjunct-griffier,	griffier.

La concordance entre la version française et la version néerlandaise a été vérifiée sous le contrôle de M.H.ADRIAENS.

Le rapport a été présenté par M.J.FORTPIED, substitut.

De overeenstemming tussen de Franse en de Nederlandse tekst werd nagezien onder toezicht van de H.H.ADRIAENS.

Het verslag werd uitgebracht door de H.J.FORTPIED, substituut.

LE GREFFIER - DE GRIFFIER, LE PRESIDENT - DE VOORZITTER,

(s.) J.DE KOSTER. (s.) G.HOLOYE.